

[Søren P. Larsen.]

om Latinskolernes Lærere paa en Maade, som om jeg vilde se dem over Hovedet. Nej, saa sandelig ikke, der findes selvfølgelig ogsaa i Latinskolerne — hvorfor skulde der ikke det? — betydelige og fremragende Pædagoger, der paa mangfoldige Omraader har ydet en Indsats, som har virket berigende ikke alene for den Skole, de selv tilhører, men ogsaa for Folkeskolen. Det har heldigvis været saaledes, at begge de to Skoleformers Lærere har lært adskilligt af hinanden til Gavn for Skolen i sin Helhed.

Jeg vil slutte med at sige, at vi kan jo forhandle nærmere om Enkelthederne i Udvalget; jeg har her søgt at give Udtryk for det, jeg mener er det væsentlige.

Vesterager: Det er kun nogle ganske faa Bemærkninger, jeg har at gøre, idet jeg finder, at en udførlig pædagogisk Drøftelse slet ikke er paakrævet; jeg synes, det vil være langt mere naturligt, at Lovforslaget nu gaar i Udvalg, og at man dér søger at tale sig til Rette angaaende de Spørgsmaal, som er os imellem.

Jeg skal kun til den højtærede Undervisningsminister sige, at jeg var glad for at høre, han ikke var nogen særlig stærk Modstander af, at der krævedes en Vandelsattest, thi vel kan Anbefalinger og Vandelsattester i høj Grad misbruges og kan være betydningsløse, hvad der ogsaa har vist sig, men derfor afskaffer vi dog ikke Anbefalinger; det er dog saadan, at ved Besættelsen af enhver Stilling, som virkelig betyder noget, henholder man sig til Anbefalinger, og er de Anbefalinger, man faar første Gang, ikke tilfredsstillende, beder man om, hvis man er en forsigtig Mand, at faa dem nøjere præciseret. Saaledes maa det ogsaa være, hvis en ung Mand kommer og siger, at han vil uddannes ganske gratis paa Statens Seminarier, han maa kunne præstere fyldestgørende Udtalelser fra ansete Mænd og Kvinder i Samfundet om, at hans Vandel har været af en saadan Art, at man har Grund til at tro, han virkelig egner sig til at være Lærer i den danske Folkeskole og ikke er behæftet med saadanne Brist i sin Karakter, at det vilde være ganske meningsløst at uddanne ham til Lærer. Men det er jo Ting, man kan drøfte nærmere i Udvalget.

Dernæst er jeg meget glad for, at Ministeren ikke har fulgt det Forslag, som blev fremsat af Danmarks Lærerforening. Jeg tror, at det Lovforslag, som foreligger her, er langt bedre, idet de Forandringer, der

er foretaget, efter min Mening er Forbedringer. Jeg synes f. Eks. ikke om de 4 Eksaminere. Naar man skal bort fra Eksamensterperi, er det uheldigt at indføre en afsluttende Eksamen hvert Aar, thi det vil føre til, at man kommer til at leve i en Slags permanent Eksamensfeber; det kan ikke undgaas, at Læsningen i høj Grad vil blive præget af, at man hvert Aar skal op til afsluttende Eksamen i visse Fag.

Hvad Tilsynet angaar, er jeg glad for at erfare, at Ministeren mente, det blev ved det bestaaende, og Udtalelsen om Biskoppernes Stilling var jeg meget godt tilfreds med. Jeg har hørt det samme endogsaa fra Biskoppernes Side, at de ikke var rigtig klar over, om de havde Tilsyn med Privatseminarierne, eller de ikke havde det. Nu bliver det altsaa fastslaaet, at de har det, og jeg synes ærlig talt ikke, det tjener Biskopperne til megen Ære — det indrømmer jeg —, at de ikke ved, om de har denne Tilsynspligt. Der er en Tendens oppe i Tiden i Retning af at forflygtige alt, hvad der hedder Ansvar og Pligter, og derfor har jeg ikke det mindste imod, at det bliver sagt klart og tydeligt: Her har I et Ansvar og et Tilsyn, og har I ikke været klar over det før, bør I i alt Fald være det nu.

Hvad Udtalelsen om Forskolelærere angaar, er jeg i høj Grad tilfreds med den og skal ikke komme dybere ind derpaa. Det, som for mig er saa uhyre afgørende vedrørende dette Lovforslag, er, at § 6 bringes i Overensstemmelse med § 1, og at vi nøjes med en 4-aarig Uddannelse. Hvis det kan lykkes, mener jeg, vi har Grund til at være tilfredse. Men jeg maa selvfølgelig kræve, at man er klar over, at det er eet Aar, der forlanges. Det kan ikke nytte noget, at man kræver eet Aar, hvis man mener to Aar. En fornuftig Socialdemokrat har for nogen Tid siden sagt til mig, at han havde den Fordel i sin Administration, at han kunde kende Forskel paa en 1-Krone og en 2-Krone. Jeg skal ikke komme ind paa dybtgaaende pædagogiske Stridigheder, men vil blot gøre opmærksom paa, at jeg er en saa praktisk Mand, at jeg kender Forskel paa eet Aar og to Aar. Er det Meningen, at man vil nøjes med eet Aars Tillæg til Undervisningen, saa maa man indrette sig derefter, men er det Meningen, at man vil have to Aars Tillæg, maa man sige det klart og tydeligt i Loven. Jeg tror ikke, man kan tage to Sprog med og nøjes med en Optagelsesprøve i Lighed med den, vi har nu, naar det er Meningen, at man kun vil have eet Aars Tillæg. Det